

LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2025.-2029. GADAM

BIBLIOTĒKA

SATURS

IEVADS.....	3
1. INFORMATĪVĀ DAĻA – BIBLIOTĒKAS ESOŠĀS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE	4
1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums, funkcijas, uzdevumi	4
1.2. Bibliotēkas organizatoriskā struktūra un vadība.....	7
1.3. Pašreizējās situācijas raksturojums.....	8
2. STRATĒGISKĀ DAĻA	10
2.1. Bibliotēkas misija un vīzija	10
2.2. Bibliotēkas SVID analīze.....	11
3. RĪCĪBAS PLĀNS	12

LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2025.-2029. GADAM

Ievads

Bibliotēkas attīstības stratēģija ir dokuments, kas nosaka bibliotēkas attīstības virzienus un mērķus turpmākajiem četriem gadiem. Tā ir izstrādāta, ņemot vērā lietotāju vajadzības, tehnoloģiju attīstību, kultūras un izglītības tendences. Dokumentā analizēta esošā situācija, definēta misija, vīzija, bibliotēkas darbības pamatprincipi, izvirzīti jaunie darbības mērķi un noteikti uzdevumi to sasniegšanai, lai nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību un vienotu redzējumu par bibliotēkas lomu sabiedrībā.

Ludzas novada bibliotēka un tās struktūrvienības savu darbības stratēģiju veido, ņemot vērā Ludzas novada attīstības programmu 2021.–2027. gadam. Tā izstrādāta, balstoties uz Kultūrpolitikas pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam un Bibliotēku nozares stratēģiju 2023-2027, lai nodrošinātu saskaņotu un ilgtspējīgu attīstību.

INFORMATĪVĀ DAĻA - BIBLIOTĒKAS ESOŠĀS DARBĪBAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1.1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums, funkcijas, uzdevumi

Ludzas novada bibliotēka ir Ludzas novada pašvaldības dibināta pastarpinātās pārvaldes izglītojoša, informatīva un kultūras iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktajā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā un darbojas atbilstoši Ludzas novada pašvaldības nolikumam un lēmumiem, pamatojoties uz Bibliotēkas nolikumu un citiem normatīvajiem aktiem.

Ludzas novada bibliotēkas **uzdevumi:**

- 1.1. Attīstīt Bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus vietējā sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā.
- 1.2. Sniegt iespēju bibliotēkas lietotājiem izmantot Bibliotēkas krājumu un pakalpojumus neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, rases, tautības, fiziskā stāvokļa, dzīvesvietas un citiem cilvēktiesību aizsargājošiem faktoriem, kā arī veidot atbilstošu Bibliotēkas lietošanas aprīkojumu personām ar kustības un redzes traucējumiem.
- 1.3. Komplektēt Bibliotēkas krājumu, veikt jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, nodrošināt iespieddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti, saglabāšanu un norakstīšanu, atbilstoši normatīvo aktu prasībām.
- 1.4. Nodrošināt bibliotēkai nepieciešamo datu bāzu abonēšanu.
- 1.5. Veidot un uzturēt Ludzas novada bibliotēku, tai skaitā arī skolu bibliotēku, elektronisko kopkatalogu un novadpētniecības datu bāzi, nodrošināt informācijas pieejamību un izmantošanu novada bibliotēkās, kā arī veikt bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu pilsētā un novadā.
- 1.6. Nodrošināt Latvijas un ārvalstu bibliotēku krājumu pieejamību, izmantojot starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu.
- 1.7. Sniegt Bibliotēkas lietotājiem bez maksas pieeju internetam un elektroniskajiem informācijas resursiem, nodrošināt bez maksas izmantot Bibliotēkas datorus. Interneta un datoru izmantošanas kārtība ir atrunāta Bibliotēkas lietošanas noteikumos.
- 1.8. Veikt novadpētniecības materiālu vākšanu, sistematizēšanu, glabāšanu, pieejamības nodrošināšanu un popularizēšanu.
- 1.9. Organizēt Bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus.
- 1.10. Nodrošināt valsts un pašvaldības institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību tradicionālajos un elektroniskajos informācijas nesējos.
- 1.11. Veikt struktūrvienību darba pārraudzību, kopīgu pasākumu un projektu izstrādi, sniegtot profesionālo un konsultatīvo atbalstu.
- 1.12. Organizēt bibliotēku darbinieku tālākizglītības, profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumus.
- 1.13. Koordinēt struktūrvienību krājumu komplektēšanu, veikt ziedojumu, dāvinājumu, par valsts budžeta līdzekļiem iegādāto izdevumu sadali.
- 1.14. Koordinēt struktūrvienību organizētos pasākumus un programmas.
- 1.15. Organizēt bibliotēku darbinieku profesionālos konkursus.

- 1.16. Vākt, apkopot un analizēt metodiskajā pārraudzībā esošo bibliotēku statistiskos pārskatus.
- 1.17. Reizi gadā sniegt pārskatu par Bibliotēkas un tās struktūrvienību funkciju izpildi Latvijas digitālajā kultūras kartē.
- 1.18. Piedalīties Ludzas novada kultūrtelpas attīstībā, literatūras, zināšanu un informācijas popularizēšanā, pilsoniskas sabiedrības veidošanā, digitālo prasmju attīstībā un pilnveidošanā.
- 1.19. Ieviest un attīstīt informācijas un komunikācijas tehnoloģijas bibliotēkās, nodrošināt un sniegt atbalstu bibliotēku, tai skaitā izglītības iestāžu bibliotēku, automatizētā informācijas tīkla darbības nodrošināšanā.
- 1.20. Veikt Ludzas novada depoziťbibliotēkas funkcijas.
- 1.21. Veikt bibliotēku darba tehnoloģijas pamatprasību pārraudzību, sniegt tām nepieciešamo profesionālo un konsultatīvo palīdzību (bibliotēku apmeklējumi klātienē, semināri, kursi, konkursi, pieredzes iegūšanas pasākumi).
- 1.22. Piedalīties bibliotēku krājumu inventarizācijās.
- 1.23. Veikt bibliotēku attīstības plānošanu, izstrādāt attīstības programmas, projektus, pārskatus.
- 1.24. Veikt citus pienākumus un uzliktos uzdevumus atbilstoši normatīvajiem aktiem un dibinātāja lēmumiem.
- 1.25. Pārstāvēt Bibliotēku valsts un pašvaldību institūcijās un attiecībās ar privātpersonām.

Bibliotēkas vienotajā struktūrā kā struktūrvienības ietilpst novada publiskās bibliotēkas.

Kārsavas pilsētas bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 566, adrese: Vienības iela 49c, Kārsava, Ludzas novads, LV-5717;

Zilupes pilsētas bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 568, adrese: Tautas iela 1, Zilupe, Ludzas novads, LV-5751

Blontu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 555, adrese: "Domes nams", Blonti, Blontu pagasts, Ludzas novads, LV-5706

Brīgu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 556, adrese: Skolas iela 4, Brigi, Brīgu pagasts, Ludzas novads, LV-5707

Ciblas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 557, adrese: Skolas iela 1, Cibla, Ciblas pagasts, Ludzas novads, LV- 5709

Cirmas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 560, adrese: Pagasta iela 2, Tutāni, Cirmas pagasts, Ludzas novads, LV-5735

Ciblas pagasta Felicianovas bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 558, adrese: Vecā iela 5, Felicianova, Ciblas pagasts, Ludzas novads, LV-5709

Goliševas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 561, adrese: Bērnu iela1, Goliševa, Goliševas pagasts, Ludzas novads, LV-5704

Isnaudas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 562, adrese: "Vecparks", Martiši, Isnaudas pagasts, Ludzas novads, LV-5701

Isnaudas pagasta Istalsnas bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 563, adrese: "Dzelmes", Istalsna, Isnaudas pagasts, Ludzas novads, LV-5716

Istras pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 564, adrese: "Pagastmāja", Vecslabada, Istras pagasts, Ludzas novads, LV-5748

Lauderu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 567, adrese: Rožu iela 6, Lauderi, Lauderu pagasts, Ludzas novads, LV-5722

Līdumnieku pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 559, adrese: "Zvārguļi", Līdumnieki, Līdumnieku pagasts, Ludzas novads, LV-5719

Mežvidu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 574, adrese: "Pagastmāja", Mežvidi,

Mežvidu pagasts, Ludzas novads, LV-5725.

Mežvidu pagasta Ranču bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 575, adrese: "Kalvine", Otrie Mežvidi, Mežvidu pagasts, Ludzas novads, LV-5737

Mērdzenes pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 573, adrese: Liepu iela 19, Mērdzene, Mērdzenes pagasts, Ludzas novads, LV-5726.

Malnavas pagasta Nesteru bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 572, adrese: "Nesteru bibliotēka", Nesteri, Malnavas pagasts, Ludzas novads, LV-5717.

Nirzas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 576, adrese: "Bibliotēka", Nirza, Nirzas pagasts, Ludzas novads, LV-5729

Ņukšu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 577, adrese: "Gaismiņa", Ņukši, Ņukšu pagasts, Ludzas novads, LV-5730

Pasienes pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 578, adrese: "Svīres", Pasiene, Pasienes pagasts, Ludzas novads, LV-5732

Pildas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 579. adrese: Liepu iela 3, Pilda, Pildas pagasts, Ludzas novads, LV-5733

Pureņu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 581, adrese: Kalna iela 3, Kivdolova, Pureņu pagasts, Ludzas novads, LV-5745

Pušmucovas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 582, adrese: Skolas iela 4, Pušmucova, Pušmucovas pagasts, Ludzas novads, LV-5742

Rundēnu pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 583, adrese: Latgaļes iela 10, Rundēni, Rundēnu pagasts, Ludzas novads, LV-5739

Salnavas pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 584, adrese: Liepu iela 1, Salnava, Salnavas pagasts, Ludzas novads, LV-5740

Zaļesjes pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 585, adrese: Padomes iela 2, Zaļesje, Zaļesjes pagasts, Ludzas novads, LV-5705

Zvirgzdenes pagasta bibliotēka, reģistrācijas Nr. BLB 587, adrese: Janīnas Tabūnes iela 6 - 4, Lucmuiža, Zvirgzdenes pagasts, Ludzas novads, LV-5752

Ludzas novada karte

Ludzas novada bibliotēkas sastāvā esošās struktūrvienības nodrošina bibliotēkas pakalpojumu pieejamību konkrētā administratīvajā teritorijā. Bibliotēkas tiešās pakļautības struktūrvienības vada tās vadītāji, kurus pieņem un atbrīvo no darba bibliotēkas direktors, saskaņojot ar pašvaldības izpilddirektoru.

Ludzas novada bibliotēka ir akreditēta 2022. gadā uz 5 gadiem kā reģiona galvenā bibliotēka (Akreditācijas apl. Nr. 74 C, 27.11.2022.). Ludzas novada bibliotēkas struktūrvienības 2020. gadā ir akreditētas uz 5 gadiem. 2025. gada maijā notiks kārtējā akreditācija.

1.2. Bibliotēkas organizatoriskā struktūra un vadība

Ludza novada bibliotēkas pārvaldības modelis un organizatoriskā struktūra ir veidota, balstoties uz tās darbības mērķiem, funkcijām un uzdevumiem. Tā organizācija nodrošina

efektīvu uzticēto funkciju izpildi un nepieciešamo pakalpojumu sniegšanu bibliotēkas lietotājiem.

Ludzas novada bibliotēka veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas, darbojoties kā administrējoša, metodiskā darba koordinējoša iestāde Ludzas novada bibliotēkām saskaņā ar Bibliotēku likumu. Ludzas novada bibliotēkai ar struktūrvienībām ir daļēji centralizēts darbības modelis, kur administratīvās funkcijas veic Ludzas novada bibliotēka, bet saimnieciskās funkcijas - pagastu apvienības.

Bibliotēkas darbu vada direktors, kuru apstiprina amatā, un atbrīvo no amata pašvaldības dome. Ar Bibliotēkas direktoru darba līgumu slēdz un amata pienākumus nosaka pašvaldības izpilddirektors.

- Bibliotēkas tiešās pakļautības struktūrvienības vada tās vadītāji, kurus pieņem un atbrīvo no darba Bibliotēkas direktors, saskaņojot ar pašvaldības izpilddirektoru.
- Darba līgumu ar Bibliotēkas struktūrvienību vadītājiem un darbiniekiem, kā arī ar Bibliotēkas darbiniekiem slēdz Bibliotēkas direktors.
- Bibliotēkas nolikumu apstiprina pašvaldības dome. Bibliotēkas struktūrvienību reglamentus apstiprina Bibliotēkas direktors.

Bibliotēkas struktūra noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada administratīvajā teritorijā, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un vienotu iespieddarbu un citu dokumentu apstrādi.

Bibliotēkas uzdevumu un funkciju izpildi nodrošina izveidotās nodaļas:

Pieaugušo lasītāju apkalpošanas nodaļa, kurā ietilpst:

- abonementa daļa;
- lasītava;
- nestacionārās apkalpošanas daļa;
- interneta lasītava (SIPP);

Bērnu apkalpošanas nodaļa, kurā ietilpst

- abonementa daļa;
- lasītava;
- interneta lasītava (SIPP);

Krājumu komplektēšanas un apstrādes nodaļa.

Bibliotēkas vienotajā struktūrā kā struktūrvienības ietilpst novada publiskās bibliotēkas. Ludzas novada bibliotēkā un tās struktūrvienībās strādā 48 darbinieki, no kuriem 32 reģiona publisko bibliotēku darbinieki, 12 mācību iestāžu bibliotekāri, no tiem 45 bibliotekārie darbinieki.

Ludzas novada bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma

1.3. Pašreizējās situācijas raksturojums

Ludzas novada bibliotēka ir reģiona galvenā bibliotēka, kas atrodas izdevīgā un pieejamā vietā. Tās tuvumā atrodas Ludzas novada pašvaldības ēka, Ludzas mūzikas pamatskola, PII, dzīvojamās mājas, pasta nodaļa, tirdzniecības centrs un citas iestādes. Bibliotēkai blakus ir vairāki auto stāvlaukumi, kas, lai gan nav paredzēti tieši bibliotēkas apmeklētājiem, tomēr nodrošina iespēju ērti novietot transportlīdzekļus. Šī iespēja palīdz risināt aktuālo stāvvietu trūkuma problēmu, kas nereti tiek minēta kā šķērslis dažādu pakalpojumu izmantošanai. Pašlaik cilvēkiem ratiņkrēslā nav iespējas apmeklēt bibliotēku nepielāgotas piekļūstamības dēļ. Tomēr 2025. gadā tika apstiprināts Eiropas finansēts projekts, kas paredz lifta izbūvi. Līdz ar to piekļūstamības problēma tiks atrisināta, nodrošinot ērtu un vienlīdzīgu piekļuvi visiem apmeklētājiem. Ar finansēm, kas tiks piešķirtas VPVKAC izveidei pagastu bibliotēkās būs iespēja uzlabot piekļūstamību arī pagastu bibliotēkās. Ar bibliotēku vienā ēkā atrodas Ludzas Kultūras nams, gadiem ejot, izveidojās cieša sadarbība kultūras pasākumu plānošanā un organizēšanā.

Ludzas novada bibliotēka lietotājiem atvērta 6 dienas nedēļā, kopā 51 stundu - darbdienās atvērta 09:00-18:00, sestdienās 09:00-15:00. No 1. jūnija līdz 31. augustam ir noteikts vasaras darbalaiks, kad bibliotēka ir atvērta 9:00 līdz 18:00 un sestdienās ir slēgta.

Ludzas novada bibliotēkas struktūrvienību darba laiks ir pielāgots pagastu iedzīvotāju vajadzībām. Otrdienās un ceturtdienās no 9:00 – 14:00 tiek sniegti pašvaldības KAC pakalpojumi bibliotēkās. 18 pagastu un 2 pilsētu bibliotēkas ir atvērtas lietotājiem 40 stundas nedēļā, 6 pagastu bibliotēkām ir pusslodze (Blontu b-ka, Isnaudas b-ka, Istalsnas b-ka, Ranču b-ka, Līdumnieku b-ka, Nesteru b-ka) un 1 bibliotēkai - 0.875 slodzes. 4 bibliotēkas atvērtas apmeklētājiem sestdienās (Pildas b-ka, Nirzas b-ka, Mērdzenes b-ka, Ranču b-ka).

Gan Ludzas pilsētā, gan novadā bibliotēkas organizē grāmatu piegādi mājās lietotājiem ar ierobežotām iespējām. 2024. gadā novada bibliotēkās reģistrēti 6365 lietotāji. Galvenie Ludzas novada bibliotēku statistikas rādītāji apkopoti tabulā.

LUDZAS NOVADA BIBLIOTĒKAS GALVENIE STATISTIKAS RĀDĪTĀJI			
	2022	2023	2024
AKTĪVO LIETOTĀJU SKAITS	5939	6128	6365
T.SK. BĒRNI LĪDZ 18.G.	1676	1763	1671
BIBLIOTĒKAS APMEKLĒJUMS	67251	26914	29923
T.SK. BĒRNI LĪDZ 18.G.	16776	8040	9271
VIRTUĀLAIS APMEKLĒJUMS	18805	22282	19615
IZSNIEGUMS KOPĀ	147199	54849	58619
T.SK. GRĀMATAS	77449	30287	31531
T.SK. PERIODISKIE IZDEVUMI	68454	22082	24463
T.SK. BĒRNIEM LĪDZ 18.G.	25903	10816	11783
BIBLIOTĒKĀRAIS APTVĒRUMS % NO IEDZ. SKAITA PAGASTĀ, PILSĒTĀ, REĢIONĀ PIEAUGUŠIE/BĒRNI	28.1% /46.9%	28.9%/49.8%	30.7%/49.2%
IEDZĪVOTĀJU SKAITS	21 162	21 257	20 745

Bibliotēkas darbības rādītāji Ludzas reģionā kopumā uzrāda pozitīvas tendences, īpaši 2024. gadā pieaugums sastāda +7.3 %. Palielinās aktīvo lietotāju skaits un bibliotēkas apmeklējumi, kas liecina par pieaugošu interesi un iesaisti. Arī KAC sniegtie pakalpojumi bibliotēkās piesaista jaunus apmeklētājus. Īpaši izceļas bērnu apmeklējumu pieaugums, kas norāda, ka bibliotēku piedāvātie pasākumi ir saistoši un interesanti jaunākajai paaudzei. Tajā pašā laikā reģiona iedzīvotāju skaits samazinās, kas ilgtermiņā var ietekmēt bibliotēkas attīstību. Lai saglabātu augošo interesi, iespējams, būs nepieciešami jauni pakalpojumi un iniciatīvas, kas piesaistītu dažādas iedzīvotāju grupas.

Pieaug bibliotēkas lietotāju skaits un apmeklējumi, kas liecina par palielinātu interesi. Iedzīvotāju skaita samazināšanās ietekmē bibliotēkas nākotnes rādītājus. Bibliotēka veiksmīgi piesaista pieaugošu lietotāju skaitu, bet demogrāfiskie izaicinājumi un mainīgās lasīšanas tendences var prasīt jaunas stratēģijas turpmākai attīstībai.

2. STRATĒGISKĀ DAĻA

2.1. Bibliotēkas misija un vīzija

Bibliotēkas misija: Nodrošināt piekļuvi zināšanām, informācijai un kultūras mantojumam, veicinot izglītību un sabiedrības attīstību, sniedzot vietējai kopienai atbalstu digitālās transformācijas laikmetā, veicinot sabiedrībā interesi par grāmatu un saglabājot lokālās kultūrvides mantojumu nākamajām paaudzēm. **Vīzija:** Būt sabiedrības vēlmēm atbilstoši bibliotēkai, kas nodrošina daudzpusīgus informācijas resursus un pakalpojumus ikvienam.

Mērķi

- **Bibliotēku pieejamības uzlabošana un infrastruktūras pielāgošana dažādām sabiedrības grupām**
 - Modernizēt telpas un infrastruktūru, lai tās būtu pieejamākas visām sabiedrības grupām;
- **Konkurētspējīga, uz attīstību virzīta bibliotēka**
 - Lasīšanas veicināšanas pasākumi (ar digitālām un klasiskām metodēm);
- **Veicināt bibliotēku un lietotāju digitālo attīstību, atjaunojot tehnoloģijas un tiešsaistes resursus**
 - Turpināt pilnveidot bibliotēkas digitālos pakalpojumus un lietotāju zināšanas;
- **Veidot bibliotēku par sabiedrības tikšanās vietu, piedāvājot izglītojošus un tematiskus pasākumus visām gaumēm, kā arī saturīgas brīvā laika aktivitātes visām vecuma grupām, īpaši ģimenēm**
 - Organizēt izglītojošus kultūras pasākumus;
 - Stiprināt sadarbību ar izglītības iestādēm un citām institūcijām;
 - Veicināt grāmatu lasīšanu pieaugušo, bērnu un jauniešu vidū;
 - Sekmēt iedzīvotāju interesi par lasīšanu un bibliotēkas pakalpojumiem;
- **Ilgtermiņa bibliotēkas un tajā sniegto pakalpojumu attīstība**
 - Efektīvi izmantot pieejamos resursus un finansējumu;
 - Optimizēt bibliotēku tīklu, turpināt sniegt VPVKAC pakalpojumus struktūrvienības, nodrošinot publisko un valsts pakalpojumu pieejamību tuvāk dzīvesvietai;
 - Nodrošināt metodisko un konsultatīvo atbalstu pagastu un pilsētu bibliotēkām;

Ludzas Galvenā bibliotēka un tās pārziņā esošās novada bibliotēkas savu attīstību saista ar Ludzas novada attīstības programmu 2021.–2027. gadam un Stratēģija veidota, ņemot vērā arī Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam, lai nodrošinātu saskaņotu un ilgtspējīgu attīstību.

Šī stratēģija palīdzēs bibliotēkai kļūt par mūsdienīgu, dinamisku un pieejamu zināšanu centru, kas atbilst sabiedrības mainīgajām vajadzībām un izaicinājumiem un kalpo kā ceļvedis bibliotēkas attīstībai, veicinot mūsdienīgu un pieejamu informācijas vidi Ludzas novadā, kas atbilst sabiedrības vajadzībām un ilgtspējīgas attīstības principiem.

2.2. Bibliotēkas SVID analīze

Stiprās	Vājās
• Ģeogrāfiskais izvietojums – bibliotēkas pārsvarā atrodas pilsētu vai pagastu centrā, blakus stāvvietai; • Profesionāls, ar bagātu praktisko pieredzi un nemitīgi papildinošs zināšanas personāls; • Bibliotekārs, spēcīgs vietējās kopienas pārstāvis pilsētās un pagastos, sniedz atbalstu kopienas labbūtības nodrošināšanā un izaugsmei; • Novadpētniecības materiālu unikalitāte; • Iespēja saņemt pakalpojumu mājās; • Spēcīgs sadarbības tīkls ar pašvaldību, pagastu apvienībām, skolām, PII, NVO un citām iestādēm; • Pakalpojumu pieejamība visām vecuma grupām; • Spēja būt elastīgiem, ātri pielāgoties sabiedrības mainīgajām vajadzībām un reaģēt uz izmaiņām, piedāvājot aktuālus; • Digitālo prasību veicināšana, organizējot mācības un atbalstot iedzīvotāju prasmes darbā ar tehnoloģijām;	• Personāla novecošanās; • Mūsdienu bibliotēkas prasībām neatbilstošas telpas; • Nesteru un Ranču bibliotēkas atrašanās vieta pagasta nomalē; • Trūkst telpu pasākumu organizēšanai; • Nav piekļuves personām ar kustību traucējumiem; • Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatdarbību, bet neveicina tās attīstību; • Pagasta bibliotēku ēku slikts tehniskais stāvoklis • Lielākai daļai pagastu un pilsētu bibliotēkām nav nodrošināta piekļūstamība; • Ātri novecojošās IT tehnoloģijas ierobežo digitālo pakalpojumu kvalitāti;
Iespējas	Draudi
• Iespēja piedalīties projektos, piesaistot papildu finansējumu bibliotēkas vajadzībām; • Pagasta bibliotēku tīkla optimizācija nodrošinot kvalitatīvāku pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem; • Jaunu sadarbības iespēju attīstīšana, kas sekmēs bibliotēkas un tās pakalpojumu atpazīstamību un popularizēšanu;	• Demogrāfiskā un ekonomiskā situācija valstī; • Iedzīvotāju paradumu maiņa un intereses samazināšanās par bibliotēku pakalpojumiem; • Pagasta bibliotēku statistisko rādītāju samazināšanās un uzturēšanas izmaksu pieaugums; • Straujā tehnoloģiju attīstība un bibliotēkas ierobežota iespēja piesaistīt finansējumu jaunu pakalpojumu un tehnoloģisko risinājumu ieviešanā;

3. RĪCĪBAS PLĀNS

Mērķi/uzdevumi	Rezultatīvie rādītāji		Finansējums
	Kvalitatīvie	Kvantitatīvie	
Bibliotēku pieejamības uzlabošana un infrastruktūras pielāgošana dažādām sabiedrības grupām			
Modernizēt telpas un infrastruktūru, lai tās būtu pieejamas visām sabiedrības grupām;	Palielināts bibliotēku apmeklējums un lietotāju apmierinātība	Uzbūvēts lifts, pagastu bibliotēkās nodrošināta piekļūstamība. Aptaujas rezultātā iedzīvotāju apmierinātība ar bibliotēkas vidi un aprīkojumu vismaz 50%	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Atjaunot aprīkojumu un tehnisko nodrošinājumu bibliotēkās;	Palielināta lietotāju apmierinātība ar tehnoloģiju lietošanas ērtumu un kvalitāti	Iegādāts un atjaunots IT aprīkojums pilsētu un pagastu bibliotēkās	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Turpināt un pilnveidot bibliotekāro pakalpojumu nodrošināšanu mājās tiem, kuri nevar apmeklēt bibliotēku klātienē, piedāvāt iespēju lasīt grāmatas digitāli;	Tiks palielināta pakalpojumu pieejamība, teritoriālais pārklājums, apmierinātība un efektivitāte, integrējot digitālos risinājumus	Grāmatu piegādes pakalpojuma izmantošana Ludzas novadā 200 reizes gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Pielāgot digitālos pakalpojumus iedzīvotājiem un grupām ar ierobežotām iespējām;	Tiks piedāvāti digitālie risinājumi, palielinot bibliotēkas apmeklējumu	Palielināmās ierīces, pielāgota mājaslapa	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Konkurētspējīga, uz attīstību virzīta bibliotēka			
Turpināt attīstīt bibliotekāros pakalpojumus;	Pieaugoša sabiedrības interese par bibliotēku, dažādu pasākumu pieejamība	Apmeklējuma pieaugums par 2%	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu

			starptautisko programmu atbalsts
Veicināt bibliotēku un lietotāju digitālo attīstību, uzlabojot IT tehnoloģijas un tiešsaistes resursus			
Turpināt pilnveidot un paplašināt bibliotēkas digitālos pakalpojumus un lietotāju zināšanas;	Paaugstināta lietotāju digitālā kompetence; uzlabota piekļuve informācijai	50 konsultācijas gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Stiprināt sadarbību ar pielāgotās literatūras bibliotēku, nodrošināt piekļuvi tiešsaistes datubāzēm un resursiem (e-grāmatas, grāmatas palielinātā drukā, grāmatas vieglā valoda, klausāmgrāmatas);	Tiks paplašināta piekļuve pielāgotajiem resursiem un tiešsaistes datubāzēm, kā arī attīstīti jauni digitālie risinājumi, kas veicinās lietotāju apmierinātību un piekļuvi nepieciešamajiem materiāliem	Aptuveni 200 pielāgotās literatūras vienības gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Lietotāju un bibliotekāru apmācības digitālo prasmju uzlabošanai: organizēt apmācības un individuālas konsultācijas par e-resursu izmantošanu un informācijas meklēšanu internetā;	Tiks uzlabotas lietotāju un bibliotekāru digitālās prasmes, palielināta e-resursu izmantošana, nodrošināts tehnoloģiskais atbalsts un uzlabota apmierinātība ar pakalpojumiem	100 lietotāju, 40 bibliotekāro darbinieku	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Veidot bibliotēku par sabiedrības tikšanās vietu, piedāvājot izglītojošus un tematiskus pasākumus dažādiem interesentiem, kā arī saturīgas brīvā laika aktivitātes visām vecuma grupām			
Organizēt izglītojošus pasākumus un izstādes;	Bibliotēkai tiek piesaistīti jauni, potenciāli tās lietotāji. Pieaug bibliotēkas popularitāte	Vismaz 10 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Rīkot regulārus lasīšanas veicināšanas pasākumus;	Pieaugoša sabiedrības interese par lasīšanu, pasākumu daudzveidības pieejamība	50 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts

Organizēt tikšanās ar grāmatu autoriem, izdevējiem, ilustratoriem;	Pieaug pieprasījums pēc grāmatas kā informācijas un saturīgas izklaides avota	Vismaz 30 tikšanās reizes gadā. Lasītāju skaita pieaugums	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Veidot bērniem un jauniešiem pievilcīgas lasītveicināšanas programmas un pasākumus	Bērnos tiek veicināta interese par grāmatu un lasīšanu, arī bibliotēku. Attīstās sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm, skolām, interešu izglītības centriem	Vismaz 50 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Veicināt grāmatu lasīšanu pieaugušo, bērnu un jauniešu vidū;	Pieaug lasītāju skaits Bibliotēkai tiek piesaistīti jauni lietotāji. Pieaug bibliotēkas popularitāte	Vismaz 50 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Organizēt ģimenes iesaistošus pasākumus	Pieaug ģimeņu iesaiste bibliotēkas aktivitātēs; stiprinātas ģimenes saites caur kopīgām aktivitātēm	Vismaz 10 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Sekmēt iedzīvotāju interesi par lasīšanu un bibliotēkas pakalpojumiem;	Pieaug grāmatu izsniegums, pasākumu apmeklējums un pakalpojumu izmantošanas biežums	Apmeklējuma un izsnieguma pieaugums par 2%	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Stiprināt sadarbību ar izglītības iestādēm, bērnu, jauniešu centru u.c. institūcijām: organizēt kopīgus projektus un konkursus, lai veicinātu bērnu un jauniešu interesi par literatūru	Jauni, zinoši bibliotēkas lietotāji. Veicināta interese par bibliotēku, grāmatu kā informācijas avotu un lasīšanu kā vienu no informācijas ieguves veidiem	Vismaz 70 pasākumi gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Veicināt novadpētniecības materiālu pieejamību un izmantošanu, turpinot to mērķtiecīgu vākšanu, sistematizēšanu, rekatalogizēšanu un digitalizēšanu. Papildināt novadpētniecības datubāzes ar jaunu, tematisku informāciju, stiprinot vietējo kultūrvēsturisko mantojumu un tā pieejamību sabiedrībai			

Novadpētniecības materiālu vākšana, sistematizēšana un pieejamības nodrošināšana	Nodrošināta novadpētniecības materiālu pieejamība, veicināta novada atpazīstamība un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana	1500 ierakstu vienības gadā	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Virtuālo izstāžu, konkursu un viktorīnu, kā arī citu lokālās kultūrvides krājuma popularizēšanas pasākumu veidošana	Tiek veidotas kvalitatīvas virtuālās izstādes, lai veicinātu novada atpazīstamību, rosinātu interesi par novadpētniecības datubāzi un digitalizētajiem materiāliem	10 novadpētniecības pasākumi, 20 novadpētniecības izstādes, 10 novadpētniecības virtuālās izstādes	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Ilgspējīga bibliotēkas un tajā sniegto pakalpojumu attīstība			
Efektīvi izmantot pieejamos resursus un finansējumu;	Uzlabota finanšu pārvaldība, palielināta bibliotēku pakalpojumu efektivitāte un pieejamība	Noteiktā budžeta pozīcijas grozījums pielāgojot nepieciešamajām vajadzībām	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Optimizēt bibliotēku tīklu un turpināt sniegt VPVKAC pakalpojumus struktūrvienībās, nodrošinot publisko un valsts pakalpojumu pieejamību tuvāk dzīvesvietai;	Nodrošināta vienlīdzīga un ērta VPVKAC pieejamība, uzlabojot klientu apkalpošanu, veicinot digitālo pratību, attīstot darbinieku kompetences, stiprinot sadarbību starp institūcijām un ieviešot ilgtspējīgus risinājumus	1000 VPVKAC pakalpojumu skaits; apmeklējumu skaita pieaugums	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts
Nodrošināt metodisko un konsultatīvo atbalstu pagastu un pilsētu bibliotēkām: organizēt regulāras apmācības un pilnveides pasākumus darbiniekiem par jaunākajām tendencēm bibliotēku darbā un informācijas tehnoloģijās	Paaugstināta darbinieku kompetence un motivācija; uzlabota bibliotēkas pakalpojumu kvalitāte. Izlīdzinās pakalpojumu sniegšanas līmenis reģionā. Veidojas jauni pakalpojumi visās bibliotēkās	Vismaz 10 apmācības un semināri gadā; darbinieku apmierinātības aptaujas rezultāti ne mazāki par 50%	Valsts, pašvaldības, NVO, ES fondu un citu starptautisko programmu atbalsts

